

Fremsat den 13. december 2022 af Søren Egge Rasmussen (EL), Jette Gottlieb (EL), Leila Stockmarr (EL),
Søren Søndergaard (EL) og Mai Villadsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om en ambitiøs strategi for energieffektiviseringer og energibesparelser frem mod 2030

Folketinget pålægger regeringen inden den 1. juni 2023 at udarbejde en ambitiøs strategi for energieffektiviseringer og energibesparelser i Danmark frem mod 2030. Strategien skal indeholde klare mål og tidsfrister for opfyldelse af målene.

Bemærkninger til forslaget

Baggrund og formål

Enhedslisten foreslår, at regeringen udarbejder en ambitiøs strategi for energieffektiviseringer og -besparelser. Strategien skal indeholde klare mål og tidsfrister for opfyldelse af målene. Vi skal spare på energien og bruge energien effektivt, og den grønneste energi er den, vi ikke bruger. Det er godt for klimaet, samfundsøkonomien og velfærden.

Siden vedtagelsen af klimaloven i 2019 er der lavet en lang række aftaler, der skal bidrage til at indfri klimalovens reduktionsmål på 70 pct. i 2030 og delmål i 2025.

Der er indgået aftaler om mere vedvarende energi og udfasning af den fossile energi og afsat betydelige midler til udvikling af nye teknologier som pyrolyse, CCS (carbon capture and storage) og power-to-x («Klimaaftale for energi og industri mv. 2020» af 22. juni 2020, «Rammevilkår for CO₂-lagring i Danmark – Opfølgning på Danmarks CCS-strategi» af 21. juni 2022, «En køreplan for lagring af CO₂ – Første del af en samlet CCS-strategi» af 30. juni 2021 og «Udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi)» af 15. marts 2022).

Der er desuden igangsat processer og taget beslutninger om elektrificering, bæredygtigt byggeri, CO₂-afgifter, en solcellestrategi og nye samarbejder med kommuner for at sikre store arealer, hvor den vedvarende energi kan udbygges markant, så vedvarende energi på land firedobles inden 2030 («Udmøntning af pulje til bæredygtigt byggeri» af 31. maj 2021, «En effektiv og fremtidssikret elinfrastruktur til understøttelse af den grønne omstilling og elektrificering» af 4. juni 2021, «Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug» af 4. oktober 2021, «Grøn skattereform for industri mv.» af 24. juni 2022, «Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022 – Et grønnere og sikrere Danmark» af 25. juni 2022 og vedtagelse af beslutningsforslag B 160 om forslag til folketingsbeslutning om en strategi og plan for udbygning af solceller frem mod 2030. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2021-22, tillæg A, B 160 som fremsat, tillæg B, betænkning over B 160, tillæg C, B 160 som vedtaget, og tillæg F, møde 103, kl. 11:20, og møde 122, kl. 13:26).

Den alvorlige og usikre sikkerhedspolitiske situation efter Ruslands angreb på Ukraine og den fortsatte krig har medført stigende energipriser og usikkerhed om energiforsyningen.

Det Internationale Energiagentur (IEA) afholdt i Sønderborg i juni sin syvende årlige globale konference om energieffektivitet. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet var medarrangør. Alligevel var tiltag om energieffektiviseringer til at overse i regeringens udspil »Danmark kan mere II« fra april 2022. Der er ellers et stort klimamæssigt, økonomisk og forsyningsikkerhedsmæssigt potentiale. Den seneste rapport fra IEA («Energy Efficiency 2022», IEA, december 2022) viser, at med energikrisen og inflationen står husholdninger og virksomheder med store økonomiske udfordringer. Samtidig er forbedret energieffektivitet i bygnin-

ger, industri og transport en af de mest effektive måder at spare penge på, mindske drivhusgasudledningerne og opnå uafhængighed af russisk gas. IEA vurderer, at de sidste 20 års energieffektiviseringer allerede har sikret besparelser for IEA-lande på ca. 680 mia. dollars i 2022. Vi må derfor fortsætte arbejdet med at sikre ambitiøse energibesparelser og -effektiviseringer.

EU's nuværende krav og forventede fremtidige krav til energieffektivitet og -besparelser

Europa-Kommissionen har i udspillet »RePowerEU« hævet målet for energibesparelser i 2030 til 13 pct. fra 9-procentsmålet fra »Klar til 55«-pakken.

Det er desuden planlagt at hæve den årlige energispareforpligtelse fra de nuværende 0,8 pct. til mindst 1,5 pct. for alle EU-lande i perioden 2024-30, og at 3 pct. af offentlige bygninger energirenoveres årligt.

Europa-Parlamentet har i september stemt for et samlet EU-mål om 40 pct. energieffektivisering i 2030 («Kæmpe flertal i EU-Parlamentet bakker op om strammere krav til energieffektivisering», altinget.dk, den 14. september 2022). Danmark støtter disse mål, men uden nye initiativer er Danmark langt fra selv at leve op til målene.

En ambitiøs strategi

Med de styrkepositioner, Danmark har inden for vindenergi, fjernvarme, energistyring og borgerinddragelse, bør energieffektiviseringerne og -besparelserne i strategien fastlægges på et højere niveau, end hvad EU kræver.

Det er ikke nok at øge den vedvarende energi, elektrificere og udvikle nye løsninger. Energibesparelser og -effektiviseringer er oftest blevet overset i de politiske aftaler, men har et meget stort potentiale, både når vi skal nå klimamål, sikre forsyningsikkerheden og spare på energiudgifterne. Beslutningsforslaget gælder for el- og varmemeforbruget. Energiforbruget for transportsektoren er det også vigtigt at få reduceret, men det indgår ikke i dette beslutningsforslag.

Den grønne tænketank CONCITO og mange andre aktører har i debatindlæg og kronikker efterlyst og opfordret til, at regeringen og Folketinget vedtager en energieffektiviseringsstrategi («Concito: Danmark mangler en strategi for energieffektivisering», altinget.dk, den 16. juni 2022, »Hvornår opdager danske politikere potentialet i energibesparelser?«, pro.ing.dk, den 1. september 2022, og »Danmark kunne blive en grøn ledestjerne for resten af verden, men der er altså noget vej endnu«, berlingske.dk, den 29. november 2022). Tak for opfordringen.

I en ambitiøs strategi bør der f.eks. indgå mål for energiforbruget i 2030, der som minimum flugter med de skrappe krav, som følger af EU og ændringerne i energieffektivitetsdirektivet og direktivet for bygningers energimæssige ydeevne. Det gælder også energieffektivisering som nationalt mål, som kan udmøntes i mål fordelt på eksempelvis husholdninger, virksomheder og industrien. Det er naturlig-

vis vigtigt, at der anvises en vej og milepæle for, hvordan målene skal nås.

Det er desuden relevant, at det indgår i strategien, hvordan vi med sektorkobling bedre kan udnytte overskudsvarmen fra datacentre og industriproduktion, og hvordan digitalisering kan bidrage til at spare på energiforbruget, eksempelvis ved at kunne overvåge og hermed styre energiforbruget i realtid.

Det bør også være en del af strategien at undersøge, hvordan vi med eksisterende puljer og fonde bedst muligt kan understøtte energieffektiviseringer og -besparelser. Her kunne bygningspuljen og erhvervspuljen m.fl. være relevante.

Via aftalen om varnehjælp blev der sikret 250 mio. kr. til omstilling, heraf 25 mio. kr. til en energisparekampagne, som blev afviklet i 2022 («Delaftale om disponering af midler fra aftale om målrettet varmecheck og udfasning af sort varme» af 23. maj 2022). En strategi for energibesparelser og -effektiviseringer bør indeholde en evaluering af kampagnen og forslag til, hvilke nye kampagner, der bør la-

ves. Ligeledes bør erfaringer fra energispareindsatsen i kommuner, boligforeninger, energiselskaber og Energistyrelsen m.fl. indgå som en del af grundlaget for strategien.

Med en ambitiøs indsats for at styrke energieffektiviseringer og -besparelser får vi bedre mulighed for at nå de danske klimamål og medvirke til at leve op til Parisaftalen. Samtidig sikrer vi bedre forsyningssikkerhed og kommer tættere på at være selvforsynende med energi.

Finansiering

Selve udarbejdelsen af en ambitiøs strategi for energieffektiviseringer og -besparelser frem mod 2030 med klare mål og tidsfrister er en del af ministeriets almindelige arbejde og foreslås holdt inden for den eksisterende driftsbevilling. Som en del af selve strategien kan ministeriet foreslå eventuelle nødvendige finansieringsbehov for at kunne gennemføre de konkrete tiltag.

Skriftlig fremsættelse

Søren Egge Rasmussen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en ambitiøs strategi for energieffektiviseringer og energibesparelser frem mod 2030.

(Beslutningsforslag nr. B 7)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.